

Ред Велей Тейлортона

Ред Велей, як це його називають власники копалень Вестер Домініон Колеріс, є пологом з милою від майни Тейлортона. Багато з родин, мешканців тої долини замешкують там по 20 літ. Доросле населення цілковито імігранти-робітники з Західної України і Польщі, заманені до Канади багато літ тому назад привидом багатства й щастя. Раз на чотири роки буржуазні політишени відвідують цю долину з її примітивним життям і оповідають мешканцям, що майни будуть працювати повним ходом, якщо їх виберуть до парламенту. Саскчеванський прем'єр Ендерсон уласкавив Ред Велей свою власною особою й сказав мешканцям, що ера просперити прийде до них, якщо він буде вибраний. Ничин він злучився з власниками копалень й напаяв цим мешканців "червоними", бо вони відмовилися вже голодувати.

Ніхто не бачив капіталістичної цивілізації, поки він не побачив Ред Велей, що має за собою поверх тринадцять літ розвитку. Уряд Ендерсона повинен зробити цю околицю місцем зоохочування поселенців до Саскчевану під кличем "побачте перше Канаду" й зазаймає всіх пригод повільного голодування. Всі ті дрібні політишени, що беззастанно кричать про наші "славні інституції", повинні зробити Ред Велей місцем відвідувань. Там побачите викопані в горбах діри, які по 20 літ служать людям за "помешкання". Побачите там хліви, збудовані з тайзів, з болота, зі всього, що може дати притулок людині. Політишени відвідували цю долину в часі виборів й запевняли Джана, — кожний мешканець долини для політичних паразитів називається "Джан" — це велика уступка, що не називають "богоник", — що коли ти будеш голосувати на мене в цих виборах, то ці майни будуть працювати повним ходом, ми дамо тобі добрі дороги, добробут верне назад до тебе, ти зможеш купити автомобіля й возити свою родину.

Джан мав автомобіля. Не так давно томо впертий "сейлсмен" Джералд Моторс, чи Форда відвідував Джана й показував йому всі соціальні й технічні користи, якщо він купить автомобіля. Але він Джана не переконував, аж доки не приїхав вдруге та разом вже привіз з собою "чит-боса", який запевнив Джана, що він повинен мати автомобіля, щоб поліпшити своє положення.

Джан збирав все, що він мав, давав завдаток, підписував контракт, що виплачуватиме місячно в той спосіб, що компанія відрахуватиме місячно з його платні. Бос запевнив Джана, як і політишени, що майни йтимуть повним ходом.

Добробут для Джана, як і для його класи завжди малюють тим, що буде багато роботи. Власники автомобілів можуть обійтися без Ендерсонових "добрих доріг". Вони не мають ані автомобілів, ані черевиків, а гравелові дороги без черевиків символізують дорогу пролетарської боротьби — вона колюча. Статистика власників автомобілів Ред Велей показує, що автомобілева індустрія нічого на них не втрапила. З великим зусиллям тільки один мешканець затримав автомобіля, а всі решта пішли назад до компанії, а з ними пішли заощадження й платня "Джана".

Страшні оповідання ходять про населення цієї долини. Багато випадків, що трапляються в майнах з людьми, приносять найтяжчі терпіння. Коли тона каменю або "бім" впаде на Джана й поточе його, що він мусить відлежати, то аскурацію дістає він від Робітничого Запомогового Товариства. Компанійні наганячі, які керують майнерською кемпою й всім іншим від попа до початку, в цій аскурації відкривають "московське золото". Джан стає небезпечний, на него насилають канадську королівську поліцію. Це вже певно, що після цього відкриття він вже не дістане в майні роботи. Якщо Джан заговорить про Воркерс Компенсейш'н Акт, як про річ, що повинна дати йому деякі ліпші привілеї, як власники копалень, то на него посилається крики "більшовизм" й Джан мусить замовкнути.

Ходять страшні оповідання про склади бомбів та амуніції в Велей і на файлі королівської поліції є коло 300 імен небезпечних більшовиків, що готові кожної хвилини зробити революцію у Велей. Часто підприємцяються кроки, як також залучування, найджають автомобілі, що свої світла спрямовують на печерні помешкання, щоб показати населенню, що за ним слідять та силу "наших інституцій". Обдерті діти туються тісніше до своїх матерей здивовані й залюблені. Але Джан, недовіряючи на те, що він Джан, став великою силою в класовій боротьбі.

З приходом юні, — Майн

Воркерс Юніон оф Канада, — місяць героїської страйкової боротьби й кровава естеванська демонстрація спричинили те, що за Джаном знову почали пильне стергати. Ред Велей поніс величезні жертви.

"Нема більше для тебе роботи — ти, проклятий "більшовику" — такий диктат власників копалень. Це є наша земля, по якій ти й твої діти ходять — ми тебе проженемо з неї".

Хата. Яма, курник — але й то не твоє. Велика, зворушувача драма! Незадовго охопить Ред Велей, якщо робітники Канади не підтримають боротьби естеванських майнерів і їхньої їхні. Іхні завзяті борці, найкращу частину канадського пролетаріату — розбито безпощадно, брутально. Викидані, терор, дискримінація — це є зброя капіталізму.

Цему треба поставити солідарний опір — опір з таким самим завзяттям і бойовим духом, який записав естеванську боротьбу на славну сторінку класової боротьби робітництва.

Робітники Канади! Ставайте солідарно на допомогу Канадській Робітничій Оборончій Лідзі в її боротьбі в обороні робітників чужинського уродження! Гуртується довкола Законопроекту Робітничих Прав і Проти Депортації й на атаку капіталістів відповіжте об'єднаним фронтом.

Т. Юм.

ЗАГАЛЬНА ЕКОНОМІЧНО-ФІНАНСОВА СКРУТА В РУМУНІІ.

Як повідомляють із Букарешту, після краху англійського фунта стерлінгів вилучення вкладів із румунських банків чимраз більшає. Днями збанкрутував один із найбільшій провінційних банків "Банк Трансильванії".

Директор румунських залізниць повідомив представників преси, що прибутки залізниць були в травні на 39 мільйонів лей, у червні — на 133 мільйонів лей, а в серпні — на 149 мільйонів лей нижчі від прибутків відповідних місяців минулого року.

"Режим заощадження", що його провадить уряд, скерований насамперед на зменшення витраток на соціальне забезпечення, народню освіту та охорону народнього здоров'я.

Буржуазна "Дімінація" констатує, що громадські лікарні в тяжкому стані, не вистарчає найпотрібніших ліків та хірургічних інструментів.

ЧОТИРНАЦЯТИ РОКОВИНИ СОЮЗУ РАДЯНСЬКИХ СОЦІАЛІСТИЧНИХ РЕСПУБЛІК

7 листопада цього року міжнародний пролетаріат та революційне селянство святкуватимуть Чотирнадцять роковини Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

14 РОКІВ! 1014 разів вороги РСРП пророкували йому смерть. Що вони тільки не робили, які смерті йому тільки не ворожили? Я багато вродив за той час вже помирав, а Радянський Союз жин, розвивається, будує соціалізм В ОДНІЙ КРАЇНІ наперекір не тільки "родовитим" контрреволюціонерам, але й спонсирів — троцькістам, які казали, що соціалізму в одній країні не збудуєш, і об'єдналися з буржуазією, щоб тому будівництву перешкдити й тим здійснити свою теорію.

Значимі успішного будівництва в РСРП для трудящих цілого світа величезне — головне зараз, коли цілий світ душиться в кігтях економічної кризи, Радянський Союз дає приклад колосального будівництва й зростає добробуту трудящих вас; коли капіталістичні країни не дають собі ради з безробіттям — в Радянському Союзі брак робітничих рук.

Нині вороги РСРП менше говорять вже про упадок радладі, але за те більше думають над тим, як би то її повалити.

Тому то сегоднішні 14-ті роковини існування РСРП треба по іншому святкувати. Тому то компартіє клане присвятити цього року цілий тиждень від 2 до 8 листопада широкому розснюванню трудящим будівництва соціалізму в РСРП, наступу капіталізму на революційний рух в цілому світі й готування збройного нападу на РСРП — та організувати Дружів Радянського Союзу.

Цілий тиждень від 2 до 8 листопада присвятити цій справі, зв'язати її з наступом на компартію, як підготовкою до нападу на РСРП — та організувати Дружів Радянського Союзу.

Я ТЕ ЗНАЮ, ЩО В ГАЗЕТИ ПРОЧИТАЮ

Бідний Чіпка. На біса ундіський публіцист здався Синенька-Іваницька з її співами, коли їм солодшу пісню та ще й з шматком заспіває львівський воевода на раві.

А робітничий публіцист Львова тепер не до співів — вона голодує по польсько-шляхетських тюрмах — Галактіоне ти ундіський.

Коли ж прочитаю, то аж пече про це розказати.

Коли я хочу довідатися щось про справжніх стопроцентових невольників, що на кожному кроці "душу й тіло" кладуть за "небучу Україну", то я читаю "Діло".

Ви знаєте вже, що воно виходить у Львові. Так от читаю я там, як Галактіон Чіпка приїшов на "добродійний" концерт кроці "душу й тіло" кладуть за "небучу Україну", то я читаю "Діло".

Ви знаєте вже, що воно виходить у Львові. Так от читаю я там, як Галактіон Чіпка приїшов на "добродійний" концерт кроці "душу й тіло" кладуть за "небучу Україну", то я читаю "Діло".

Приїшов — у вестібулі стояв пожежник, два-три кандидати на дарові білети і аж три білетарі.

Так стояли вони пів до 8-ї, стояли і в 8-й і в 8-15 — коли починався концерт, а сали світла пустою.

І вхопили після цього Чіпку за печінку та він давав крижати:

Аранжери, мельомани, публіки одного з найбільш музичних народів світа — чому вас не було? Публіко чому? Хто відповідь?

Язик мій — враг мій — сказав лейбористський алдермен Флай, побачивши, яку дурницю зробив він, виблизкавши постанову своєї партії про підтримання Веба в міських виборах у Вінніпегу.

Зібралася ексекютива лейборитів, прочитала подяку Веба й вдарила на аларм:

— Нас робітники заплують — закричали всі в один голос, та до Айвенса:

— Рятуй. Спростовуй.

А чому не каже Флаві спростувати? Почіхалися в голову й хоч Флай виявив готовість спростувати — проте не дозволили, бо потім все одно прийдесть спростовування спростовування.

Айвенс, як голова провінційної ексекютиви й як спиритний егомосьць — категорично заявив:

— Заяву алдермена Флая, що незалежна партія тому не ставить свого кандидата на мейора, щоб не пошкодити Вебоні — партія відкидає й провінційна рада зажадає або щоб Флай відтягнув, або... або, ох який ж ти наші — буде виключений з партії.

Коли Айвенс говорив це, то

не порозумівся з лейбористським алдерменом Симпкинсом, який того самого вечера, що Айвенс, заявив, що Флай не сказав того, що собі думає Веб.

Не правдою є, що Флай затвердив мейора Веба. Шо сказав Флай, що це те, що коли б хтось з членів незалежної партії праці був на мейорському кріслі, то він не зробив би більше для безробітних, як зробив мейор Веб? — так пояснив Флаві слова Симпкинса.

Симпкин цілком з цим погоджується — вповні підтримує Веба... чи то пак — Флая.

Айвенс заперечив Флая, але не заперечив Симпкина.

Що то буде, що то буде?

Все це було б зійшло гладенько, коли б Веб на своєму мітингу 22 жовтня не вихав був з подякою соціал-фашистам.

Якраз це й примусило Айвенса рятувати положення. Веб також побачив, що палючу дурницю й почав спростовувати.

"I must have been unusually clumsy in the choice of language" — іншими словами: Дурень же я, дурень, що я таке сказав... Я хотів лише подякувати незалежній партії праці... І не подумав, що видам цим її наміри.

Що ж далі буде — головню після нової заяви Симпкина,

що й лейбористський мейор не зробив би більше для безробітних, як Веб — далі знову Веб повинен виступити з подякою.

Ні, більше не виступить. Айвенс поради йому краще мовчати й лейбористські голови дістати.

Дякуючи лейборитам, Веб на тому самому мітингу всипав бізнесменам, мовляв, які тільки те й роблять, що грають в голаф, ходять на "бридж партії", або сидять по клубах, замість клопотатися міськими справами.

Прочитавши це на другий день в пресі (скорше йому звернули увагу), Веб вкисився за язик, склався цізорником, бо бізнесмени мають не тільки гроші, але й гроші — і почав їх також перепрошувати в газеті.

Я, каже Веб, зовсім не хотів так сказати, я... навіть так не сказав... так, так, я так не сказав... я сказав, що це я... я... Веб, не маю часу грати в голаф, в бридж, сидіти в клубі, а ви, бізнесмени — прошу дуже, грайте на здоров'ячко, а я вже догляну безробітних, щоб вони вас не турбували.

Тільки один мітинг мав Веб, а стільки перепросин та спростувань!

Що ж то буде, коли прийде більше мітингів? Я знаю, що буде: Веб звалить всю вину на комуністів.

Куркуленко.

ВІСТІ З УСІХ УСЮДІВ

ЗБІЛЬШЕНО "ЗАРПЛАТНЮ"... ПРЕЗИДЕНТОВІ ПОЛЬЩІ.

Не вважаючи на великий дефіцит у бюджеті та заходи до "заощадження" коштом трудящих, польський уряд збільшив платню президента з 120,000 злотих до 300,000. Крім цього, президентові приділено особистий фонд на 60 тисяч злотих.

СОЦІАЛ-ФАШИСТИ "РЯТУЮТЬ" БЕЗРОБІТНИХ.

Пелесівський "Робітник" радо оповідає про "ініціативу" центральної організації профспілки (соціал-фашистської) робітників разумової праці, що пропонує оподаткувати всіх трудящих, які ще працюють "на користь їхнім безробітним товаришам".

ЗАГАЛЬНЕ ЗМЕНШЕННЯ ПЛАТНІ НА ЗАЛІЗНИЦЯХ.

Правління німецьких залізниць оголосило, що воно анулює до 1 жовтня генеральний колективний договір для загального зменшення зарплати робітникам та службовцям.

ЗАБОРОНЕНО ЩЕ ДВІ КОМУНІСТИЧНІ ГАЗЕТИ.

Орган компартії Гамбургу "Гамбургер Фольксцайтунг" і комуністичну агітету приморського краю "Норт Дейче Цейтунг" поліція заборонила на три тижні за образи соціал-демократичних міністрів, сенаторів і поліцій-президентів.

У комуністичних колах зазначають, що ці заборони є відповідь соціал-фашистів на перемогу компартії на гамбурзьких виборах.

ПОЛЬЩА ВТРАТИЛА 10 МІЛЬЙОНІВ ЗЛОТИХ.

Промислові кола обчислюють, що польські вклади в англійських банках виносять понад мільйон фунтів стерлінгів. Наслідком упадку фунта втрати виносять щось 10 мільйонів злотих.

ОБРИВАЮТЬ ПЛАТНІ.

Союз підприємців гірничо-металургійного промислу в Польщі вивів обов'язуючі до тепер заробітки почавши від 31 жовтня цього року.

Л. ПЕРВОМАЙСЬКИЙ

КОММОЛЬЦІ

П'єса на 4 дії, 13 картин

(Продовження)

ДІЯ ДРУГА.

Картина 4.

"ВІСІМДЕСЯТЬ П'ЯТЬ"

Суботник на залізничі. Вантажні вагони, рубануть на паливо шпал, палють дрова. Співають "Здох Пласудський, здох Пласудський, здох Пласудський... Здох!". Прибігає переляканий на смерть Ізюмченко.

ІЗЮМЧЕНКО. Товариші! Що ви робите? Що ви собі думаєте? Поляки захопили Київ, наступають на Ромодан, Лубні вже здалися, а ви співаєте, що Пласудський здох! Скоріше ми по-виздихаємо, ніж він! Гонять Червону армію... НЕПФАХ. Хто тобі сказав? Не бреші!

ІЗЮМЧЕНКО. Добрі брехні: два дні, й Полтава вже буде в їхніх руках!

ГЛУХИЙ. Хто тобі сказав? Не бреші... бо голову одірву й дам в руки погратися. Хто тобі сказав?

ІЗЮМЧЕНКО. Хто мені сказав? Усе місто говорять, тільки ми не знаємо. Нас же переловлять як курчат! Від Полтави до нас рукою подати.

НЕПФАХ. Не вірте панікборам. Цього не може бути.

МАДИКА. Не може бути? Це факт. Нейфах. Становище кругом шішнадцять. Польща насідає? Факт! Сухоручка воскрес? Факт!

НЕПФАХ. Чого ж ти радієш?

МАДИКА. А що мені плакати? Треба іншо-

го способу шукати. Поляки захопили Київ? А ми — на фронт!

ГЛУХИЙ. На фронт! Чого ми сидимо тут? КОММОЛЬЦІ. — Чого нас тут держать?

— Куди дивиться начальство? — Генерали чортів! Ім аби шкуру ховати.

Зайшли Некутний й Коршун. Всі кинулися до Некутного.

КОММОЛЬЦІ. — Товаришу Некутний!

— З'ясуєте становище...

— Ви секретар партії...

— Чого нас тут держать?

— Поляки захопили Київ?!

НЕКУТНИЙ. Київ? Поляки захопили Київ? Ти, Коршуне, чув щось про це? Киньте дурниці верзти! Київ ще в наших руках, але становище республіки дуже важке, можливо, що нам доведеться відступати...

МАДИКА. Товаришу секретар, товаришу Некутний, що значить відступати? А ми на що здалися?

ГЛУХИЙ. На фронт. Я і кожний з нас — з дорогою душею... аби не здати Києва!

НЕПФАХ. Ех, товаришу Некутний, та хіба ви не знаєте, ми все одно не всидимо тут, це поперше раз, а подруге два...

ДАНТОН. Наколи ми ту будемо сидіти, то Польща геть уся Україну загребє, як загребла вже мою Галичину. На фронт, коммольці, робітники й селянство Галичини очікують нас.

КОММОЛЬЦІ. — На фронт! Даймо фронт! ДАНТОН. На Варшаву.

КОММОЛЬЦІ. Фронт... фронт... фронт... НЕКУТНИЙ. Без істерії, коммольці! Ви по-трібіні в тилу. Міцний тил — це забезпечена перемога. Київ ще в наших руках... Товариші,

не розносьте паніку. Зберігайте спокій! В свій час партія вас покличе й на фронт, і к чорту в зуби, а тимчасом...

КОРШУН. Робота стоїть. Поки там поляки наступають на Київ, ми мусимо забезпечити паливом ешелони.

ПЛЯШКА. Ви матроса Пляшку знаєте? Матрос вам брехати не буде. Матрос фронту не боїться... крізь стовогнів пройшов і вуса не дошмалено. Чого ж він у тилу сидить? Значить у тилу теж робота єсть. Товариші! Раз нет, так нет. Нумо дрова рубати. Ми рубаємо дрова, бо в паровозах вугілля немає. Наш любезний Донбас, порубаний генеральнею, лежить, кров'ю сходить. Ми рубаємо дрова, паровози свистять, везуть на фронт батальйони й полки. Батальйони й полки женуть поляків на Варшаву, і твоя Галичина, Данюшо, викидає красною знам'я і прилучається до нас... До роботи, товариші!

ГЛУХИЙ. Чорт, а не матрос! Заговарювати зуби майстер, а сам сокири не візьме.

МАДИКА. (До Некутного). — Якщо на фронт не пускаєте, то беріться й сами дрова рубати!

НЕПФАХ. Будь ласка, товаришу Некутний, просю... Ось сокира перший сорт.

НЕКУТНИЙ. Іншим разом, коммольці! Роботи по горло. Ходім, Коршуне!

Некутний з Коршуном виїшли. Пляшка взяв у Нейфаха сокиру.

ПЛЯШКА. А я з вами, коммольці! Е, хіба це сокира? Такою сокирою тільки горіхи лущити (рубав шпалу). Раз... єсть Петлюра! Два — єсть Денікін! Три — єсть Врангель! Чотири

— єсть Юденич! П'ять — єсть Колчак! Шість — єсть Махно! Сім — єсть Сухоручка!

ІЗЮМЧЕНКО. Не поспішай так, Пляшко. Сухоручка ще себе покаже.

ПЛЯШКА. А ти не каркай. Кого чорта? Сім — єсть Сухоручка. Вісім — єсть Пласудський!

МАДИКА. Ні, що не говоріть, товариші, а матрос — каніот-маліна. Де в нього й сила береться? Ти, матросе, й на фронті так орудував?

ПЛЯШКА. Не твоє діло! Ху... упрів... А ви чого стоїте? Це вам театр чи люзон? Беріть за сокири!

Коммольці кинулися працювати. Пляшка підійшов і сів до Дантона.

ДАНТОН. Тоскою мені, Пляшко... Тоскою мені на милих шкутильгати. Ліпше най би був єм забитий від Сухоручки, аніж би він ман ман так скалічати. Де я тепер годе без ноги? От вони на фронт ся поривають, а я хоч і пориваю, та хто мене озьме. Кому з мене хосен?

ПЛЯШКА. Не падай духом, Данюшо... Тепер не час падати духом.

ДАНТОН. Шо ж мені, співанок співати? Голосу брак. Креса в руках не втримаю... До роботи стати моєї нема. Який з мене робітник на одній нозі? Чапля!

ПЛЯШКА. Боротьбу закінчимо, вчитися тебє пошлемо. Будеш книжки вчити. Пролетарську науку робити. Будеш ти учений робітник.

Будеш ти машини вдосконалювати, щоб не треба було спини гнути. Аби голова ціла... Не падай духом, Данюшо.

(Далі буде.)

ПРИГОТОВЛЯЄТЕСЬ ДО ЛИСТОПАДОВОЇ КАМПАНІЇ.

Товариші! Читачі "УРВ" й симпатизи!

Листопадова-пресова кампанія є тим найголовнішим чинником що забезпечує нашу пресу на довгий час в році. В листопаді, вже по традиції, робітники відновляють свою передплату, складають пресовий фонд, приєднують нових передплатників.

В листопаді всі свідомі робітники працюють за приєднанням нових передплатників.

До листопада залишилося тільки два тижні. Що ви робите, щоб за цих два тижні підготуватися до листопадової кампанії? Як плани ви складаєте. Кого ви вже намінили як нового передплатника — для "Укр. Роб. Вістей"? Як ви думаєте працювати в листопаді для своєї преси — по ударному, чи самопливом?

Подумайте над ц